

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

УКРЗАЛІЗНИЦЯ

НАКАЗ

11.08.2006

Київ

№ 297 - 24

**Про затвердження Методичних
рекомендацій щодо професійного тестування**

Дані аналізу Головного управління безпеки руху та екології свідчать, що лівова частка порушень безпеки руху поїздів відбувається за рахунок низького рівня професійних знань працівників залізничного транспорту. З метою виправлення такого становища Головним управлінням кадрової та соціальної політики спільно з Харківським інститутом інформаційних технологій розроблено комп'ютерну систему професійного тестування, яка дає можливість за допомогою новітніх інформаційних технологій об'єктивно оцінювати (тестувати) рівень професійних знань як керівників вищої ланки управління, так і кадрів масових професій. Отримані результати тестування створюють можливість визначати найбільш проблемні питання щодо рівня знань, формувати необхідну тематику та планувати професійне навчання.

Враховуючи викладене та з метою забезпечення об'єктивності оцінки рівня професійних, економіко-управлінських знань, правил технічної експлуатації залізниць, вимог безпеки руху, охорони праці та пожежної безпеки працівників залізничного транспорту, для підвищення ефективності професійної діяльності, покращення роботи з професійного навчання, укомплектування залізничної галузі висококваліфікованими працівниками,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1 Методичні рекомендації та тестові завдання щодо визначення рівня професійних знань керівних працівників залізничного транспорту;

1.2 Методичні рекомендації та тестові завдання щодо визначення рівня професійних знань командирів середньої ланки залізничного транспорту;

1.3 Методичні рекомендації та тестові завдання щодо визначення рівня професійних знань кадрів масових професій залізничного транспорту.

2. Головному управлінню кадрової та соціальної політики:

2.1 розробити заходи щодо впровадження системи багатoproфiльного тестування працівників залізничного транспорту України;

Термін 23.08.2006

2.2 передати у Галузевий фонд алгоритмів та програм Укрзалізниці (ФАП УЗ) один примірник „Автоматизована система багатопрофільного тестування керівників середньої ланки та кадрів масових професій на залізничному транспорті (локальна версія)” та комплект програмно-технічної і експлуатаційної документації з метою архівного збереження;

Термін 11.09.2006

2.3 з метою запровадження професійного тестування в структурних підрозділах та підприємствах залізничного транспорту за наявними професійними тестами провести розрахунки для тиражування потрібної кількості дисків з програмно-апаратним комплексом „Автоматизована система багатопрофільного тестування керівників середньої ланки та кадрів масових професій на залізничному транспорті (локальна версія)”.

Термін 23.08.2006

1. Начальникам залізниць забезпечити:

3.1 придбання у розробника - Харківського інституту інформаційних технологій необхідної кількості дисків з тестовими завданнями для проведення тестування у всіх структурних підрозділах залізниць, за професіями і посадами, для яких розроблені тести.

Термін 01.10.2006

3.2 створення необхідних умов для проведення тестування, передбачивши для цього виділення приміщення та робочих місць, оснащених відповідною комп'ютерною технікою, використовуючи для цих цілей кабінети технічного навчання та з охорони праці.

Термін 11.09.2006

4. Начальникам Головних управлінь, Управління Укрзалізниці та Головам постійно діючих робочих груп з оцінки тестів, призначених для визначення рівня професійних знань працівників залізничного транспорту, при виданні нових нормативних документів протягом місяця організовувати перегляд тестів та внесення до них відповідних змін і доповнень.

5. Наказ Укрзалізниці від 04.10.2004 року №220-Ц вважати таким, що втратив чинність.

В.о. Генерального директора Укрзалізниці

 Ю.М.Федюшин

Затверджено наказом
Генерального директора Укрзалізниці
від 11 серпня 2006 року №297-Ц

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ **щодо професійного тестування працівників залізничного транспорту** **України**

I. Загальні положення

1. Наступні Методичні рекомендації визначають порядок проведення професійного тестування працівників залізничного транспорту з метою визначення рівня їх професійних, економіко-управлінських знань, знань правил технічної експлуатації залізниць, вимог охорони праці та пожежної безпеки.

2. Система професійного тестування – це комплекс технічних, програмних засобів та організаційних заходів, які направлені на визначення рівня професійних знань працівників і спрямовані на підвищення ефективності їх професійної діяльності, забезпечення безпеки руху поїздів, дотримання норм охорони праці, якісного виконання своїх посадових обов'язків.

II. Сфера використання

1. Система професійного тестування працівників залізничного транспорту запроваджується на залізницях, в їх структурних підрозділах, у вищих навчальних закладах галузі.

2. Професійне тестування проводиться за тестами, затвердженими Головами робочих груп з опрацювання професійних тестів відповідних Головних управлінь, Управлінь Укрзалізниці.

3. Тести сформовані з блоків тестових питань для визначення рівня знань:

- з професійних інструкцій відповідно до спеціальності, посади, професії;
- з норм охорони праці;
- з пожежної безпеки;
- правил технічної експлуатації залізниць;
- інструкції з сигналізації на залізницях України;
- з економіко-управлінських питань і інформаційних технологій; (для керівників різних ланок управління).

4. Професійне тестування керівників вищої ланки управління проводиться в Головному управлінні кадрової та соціальної політики і в службі кадрів та соціальних питань залізниці.

5. Професійне тестування майстрів та командирів середньої ланки управління проводиться в структурних підрозділах залізниць та у відповідних службах залізниці.

6. Професійне тестування робітників масових професій проводиться в структурних підрозділах залізниць та технічних школах.

7. Тестування випускників вищих навчальних закладів проводиться в навчальному закладі.

8. Тестування молодих спеціалістів проводиться в структурних підрозділах залізниць.

9. Тестування кандидатів на працевлаштування проводиться в структурному підрозділі залізниці, в який приймається кандидат.

10. Критерії оцінки:

- 80% і більше - відмінно;
- 60% - 79% - добре;
- 40% - 59% - задовільно;
- 39% і менше - незадовільно.

III. Порядок проведення тестування

1. Тестування проводиться за допомогою програмно-апаратного комплексу „Система багатопрофільного тестування”, в окремому приміщенні, виключаючи при цьому доступ сторонніх осіб, не причетних до тестування.

Тестування працівників масових професій, майстрів і командирів середньої ланки доцільно проводити в навчальних класах або кабінетах з охорони праці.

2. Працівник, що проводить професійне тестування, веде журнал реєстрації проходження тестування, в якому зазначає: номер за порядком, П.І.Б, посада на момент тестування, стаж роботи на посаді, дата тестування, мета тестування, результат тестування, підпис працівника, що проходив тестування.

3. Тестування випускників вищих навчальних закладів.

3.1 Тестування випускників вищих навчальних закладів залізничного транспорту, незалежно від того, за якою формою оплати він навчався, проводиться вищим навчальним закладом з використанням тестів для відповідних спеціальностей перед виходом випускників на переддипломну практику.

3.2 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

3.3 Результати тестування видаються на руки випускнику після тестування та роботодавцю при проведенні ярмарки вакансій.

3.4 Результати професійного тестування враховуються роботодавцем при визначенні посади для майбутнього працевлаштування випускника.

4. Тестування молодих спеціалістів.

4.1 Тестування молодих спеціалістів проводиться за тестом, який відповідає займаній посаді чи професії, або спеціальності, що він отримав у вищому навчальному закладі:

- перед закінченням стажування молодих спеціалістів;
- після трьох років роботи на підприємстві, в терміни, визначені керівництвом структурного підрозділу.

4.2 Тестування проводить відповідальний працівник структурного підрозділу, в якому працює молодий спеціаліст.

4.3 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

4.4 Результати тестування використовуються для оцінки рівня професійної підготовки у відповідному вищому навчальному закладі, формування кадрового резерву і планування службового просування фахівця.

4.5 Оформлені результати тестування зберігаються у кадровій папці спеціаліста, що проходив тестування.

5. Тестування робітників масових професій.

5.1 Тестування робітників масових професій проводиться:

- один раз на три роки в терміни, визначені керівництвом структурного підрозділу, за тестом, який відповідає займаній посаді чи професії;
- перед закінченням навчання в технічній школі за тестом, відповідно до здобутої професії;
- перед призначенням на іншу посаду за тестом для посади, на яку пропонується.

5.2. Робітники тестуються, як правило, під час проведення технічних занять.

5.3 Тестування може бути проведено в технічних школах при завершенні підготовки по відповідній професії, як підсумковий контроль знань.

5.4. Тестування проводить відповідальний працівник структурного підрозділу, в якому працює робітник.

5.5 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

5.6 Якщо працівник надав менше 39% правильних відповідей, йому пропонується пройти повторне тестування через два тижні. Якщо при повторному тестуванні працівник також показав незадовільні знання, він направляється для комісійної перевірки знань відповідно до вимог нормативних актів з безпеки руху поїздів.

5.7 Результати тестування використовуються для планування тематики технічних занять, підвищення кваліфікації та прийняття відповідних рішень.

5.8 Оформлені результати тестування зберігаються у кадровій папці працівника, що проходив тестування.

6. Тестування майстрів і командирів середньої ланки управління.

6.1 Тестування майстрів і командирів середньої ланки управління проводиться:

- один раз на три роки за тестом для займаної посади, в терміни, визначені керівництвом структурного підрозділу за погодженням з керівництвом відповідної галузевої служби;
- перед атестацією за тестом для займаної посади;
- перед призначенням на іншу посаду за тестом для посади, на яку призначається;
- перед зарахуванням до кадрового резерву на вищу посаду за тестом для посади, на яку зараховується до кадрового резерву;
- перед закінченням стажування на вищу посаду за тестом для посади, на якій проходить стажування.

6.2 Тестування не проводиться в перелічених вище випадках, якщо за запропонованим тестом майстер або командир середньої ланки управління

тестувався протягом трьох календарних місяців та надав понад 50% правильних відповідей.

6.3 Тестування проводить відповідальний працівник структурного підрозділу залізниці, де працює майстер або командир середньої ланки управління. Крім того тестування може провести координатор відповідної галузевої служби або дирекції залізничних перевезень.

6.4 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

6.5 Якщо працівник надав менше 39% правильних відповідей, йому пропонується пройти повторне тестування через два тижні. Якщо при повторному тестуванні працівник також показав незадовільні знання, він направляється для комісійної перевірки знань відповідно до вимог нормативних актів з безпеки руху поїздів.

6.6 Результати тестування використовуються для планування тематики технічних занять, підвищення кваліфікації, індивідуальної самоосвіти та прийняття відповідних рішень.

6.7 Оформлені результати тестування зберігаються в особових справах майстрів або командирів середньої ланки, які проходили тестування.

7. Тестування керівників вищої ланки управління

7.1 Тестування керівників вищої ланки управління (керівних працівників номенклатури Генерального директора Укрзалізниці та начальника залізниці) проводиться:

- перед атестацією за тестом для займаної посади;
- перед призначенням на іншу посаду за тестом для посади, на яку пропонується;
- перед зарахуванням до кадрового резерву на вищу посаду за тестом для посади, на яку зараховується до кадрового резерву;
- перед закінченням стажування на вищій посаді за тестом для посади, на якій проходить стажування;
- у 10 денний термін перед направленням на навчання

7.2 Тестування не проводиться в перелічених вище випадках, якщо за запропонованим тестом керівник вищої ланки управління тестувався протягом трьох календарних місяців та надав понад 55% правильних відповідей.

7.3 Тестування проводить відповідальний працівник служби кадрів та соціальних питань залізниці. Крім того, тестування може провести відповідальний працівник Головного управління кадрової та соціальної політики.

7.4 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

7.5 У випадку, якщо кандидат на вищу посаду надав менше 55% правильних відповідей, його кандидатура для призначення на вищу посаду, як правило, не розглядається.

7.6 При направленні подання для призначення на посади номенклатури Генерального директора Укрзалізниці та для погодження призначення на посади начальників служб залізниць до матеріалів обов’язково додаються результати професійного тестування.

7.7 Результати тестування використовуються також для планування тематичного підвищення кваліфікації спеціалістів, підвищення кваліфікації, індивідуальної самоосвіти та прийняття відповідних рішень.

7.8 Оформлені результати тестування зберігаються в особових справах керівників, що проходили тестування.

8. Тестування кандидатів на працевлаштування

8.1 Тестування кандидатів на працевлаштування проводиться за тестом, який відповідає майбутній посаді чи професії:

- перед зарахуванням на облік майбутнього прийому;
- перед направленням кандидата на медичний огляд.

8.2 Тестування проводить відповідальний працівник структурного підрозділу залізниці, в який приймається кандидат.

8.3 Підсумки тестування оформляються на відповідному бланку, який формує „Система багатопрофільного тестування”.

8.4 При наданні кандидатом на працевлаштування менше 39%, правильних відповідей, розглядати питання його працевлаштування недоцільно.

8.5 Оформлені результати тестування зберігаються у кадровій папці працівника, що проходив тестування, або разом з матеріалами кандидата на працевлаштування.

IV. Обов'язки працівників, які відповідають за роботу з системою багатопрофільного тестування.

1 Відповідальні за роботу з системою професійного тестування в службах кадрів, навчальних закладів та соціальних питань, галузевих службах, дирекціях залізничних перевезень, в структурних підрозділах залізниці призначаються з числа інструкторів (в т.ч. старших) з виробничого навчання чи виробничих питань, інженерів з підготовки кадрів, або фахівців, на яких покладено обов'язки з організації і проведення технічного навчання.

2 Працівник, який відповідає за проведення професійного тестування в структурному підрозділі залізниці, повинен:

2.1 розробляти графіки тестування працівників масових професій, майстрів і командирів середньої ланки, молодих спеціалістів та кандидатів на працевлаштування;

2.2 проводити тестування працівників масових професій, майстрів і командирів середньої ланки, молодих спеціалістів та кандидатів на працевлаштування згідно з графіком, затвердженим керівництвом структурного підрозділу та погодженим керівництвом відповідної служби;

2.3 видавати на руки оформлені результати тестування особі, що проходила тестування, та їх копію передавати керівнику кадрового підрозділу для належного зберігання;

2.4 аналізувати результати тестування та доводити їх до відома керівництва структурного підрозділу;

2.5 за результатами тестування надавати пропозиції керівництву структурного підрозділу щодо планування тематики технічних занять, підвищення кваліфікації працівників та прийняття відповідних рішень;

2.6 з 5 по 10 число місяця після закінчення кварталу;

- передавати електронну базу даних професійного тестування структурного підрозділу відповідальному працівнику галузевої служби або дирекції залізничних перевезень за координацію роботи структурних підрозділів з системою багатопрофільного тестування (координатору по галузевій службі або дирекції);

- приймати доповнення чи оновлення тестових завдань від координатора по галузевій службі або дирекції залізничних перевезень;

- оновлювати свою базу тестових питань.

3. Координатор по галузевій службі або дирекції залізничних перевезень - працівник галузевої служби або дирекції залізничних перевезень, що відповідає за координацію роботи структурних підрозділів з системою багатопрофільного тестування, повинен:

3.1 здійснювати контроль та координувати підпорядковані структурні підрозділи залізниці щодо роботи з системою багатопрофільного тестування;

3.2 проводити тестування працівників перед їх призначенням на посаду номенклатури начальника служби або начальника дирекції залізничних перевезень та перед формуванням кадрового резерву на них;

3.3 видавати на руки оформлені результати тестування особі, що проходила тестування, та їх копію передавати керівнику відповідного кадрового підрозділу для належного зберігання;

3.4 з 1 по 4 число місяця після закінчення кварталу:

- приймати від координатора по залізниці доповнення чи оновлення тестових завдань;

- оновлювати свою базу тестових питань,

3.5 з 5 по 10 число місяця, після закінчення кварталу:

- приймати електронні бази даних тестування від підпорядкованих структурних підрозділів;

- вводити електронні бази даних тестування підпорядкованих структурних підрозділів в свою електронну базу даних тестування;

- розповсюджувати доповнення чи оновлення тестових завдань серед працівників, що відповідають за проведення тестування в структурних підрозділах;

3.6 проводити аналіз результатів тестування в масштабі галузевої служби або дирекції залізничних перевезень та надавати пропозиції керівництву господарства або дирекції щодо планування тематики технічних занять, підвищення кваліфікації та прийняття відповідних рішень;

3.7 з 11 по 15 число місяця, після закінчення кварталу, передавати електронну базу даних тестування по галузевій службі або дирекції залізничних перевезень працівнику служби кадрів та соціальних питань, що відповідає за координацію цієї роботи по залізниці (координатору по залізниці).

3.8 надавати методичну допомогу щодо роботи з системою багатопрофільного тестування працівникам структурних підрозділів, які відповідають за проведення професійного тестування.

4 Координатор по залізниці - працівник служби кадрів та соціальних питань, що відповідає за координацію роботи залізниці з системою багатопрофільного тестування, повинен:

- 4.1 здійснювати контроль за роботою координаторів галузевих служб та дирекцій залізничних перевезень з системою багатопрофільного тестування;
- 4.2 проводити професійне тестування керівників вищої ланки управління;
- 4.3 видавати на руки оформлені результати тестування особі, що проходила тестування, та їх копію передавати керівнику кадрового підрозділу для належного зберігання;
- 4.4 з 1 по 4 число місяця, після закінчення кварталу:
- приймати з Інтернет - версії програми багатопрофільного тестування оновлення чи доповнення баз тестових завдань,
 - оновлювати свою базу тестових завдань,
 - розповсюджувати оновлення серед координаторів галузевих служб та дирекцій;
- 4.5 з 11 по 15 число місяця, після закінчення кварталу, вводити електронні бази даних результатів тестувань галузевих служб та дирекцій залізничних перевезень в Інтернет-версію програми багатопрофільного тестування;
- 4.6 проводити аналіз результатів тестування по залізниці та надавати пропозиції керівництву залізниці щодо тематичного підвищення кваліфікації спеціалістів, індивідуальної самоосвіти та прийняття відповідних рішень;
- 4.7 надавати методичну допомогу координаторам галузевих служб та дирекцій залізничних перевезень щодо роботи з системою багатопрофільного тестування.
5. Працівник Інформаційно-статистичного центру залізниці, що відповідає за технічний контроль роботи системи багатопрофільного тестування, повинен:
- 5.1 всім працівникам залізниці, що відповідають за роботу з системою багатопрофільного тестування надавати методичну допомогу щодо технічного її забезпечення – встановлення системи багатопрофільного тестування, імпорт - експорт даних тощо;
- 5.2 надавати пропозиції керівництву залізниці щодо покращення роботи системи багатопрофільного тестування.
6. Працівник Головного управління кадрової та соціальної політики, що відповідає за координацію роботи залізниць з системою багатопрофільного тестування, повинен:
- 6.1 здійснювати контроль та координувати роботу з проведення професійного тестування на залізницях;
- 6.2 проводити професійне тестування керівників вищої керівної ланки;
- 6.3 видавати на руки оформлені результати тестування особі, що проходила тестування, та їх копію передавати керівнику відповідного кадрового підрозділу для належного зберігання;
- 6.4 аналізувати результати тестування по залізничному транспорту України та доводити їх до відома керівництва Головного управління кадрової та соціальної політики Укрзалізниці та відповідних Головних управлінь;
- 6.5 на підставі аналізу результатів професійного тестування надавати керівництву Головного управління кадрової та соціальної політики пропозиції щодо тематичного підвищення кваліфікації спеціалістів, індивідуальної самоосвіти та прийняття відповідних рішень;

6.6 узагальнювати та надавати Головам робочих груп Главків Укрзалізниці з опрацювання професійних тестів пропозиції щодо зміни та удосконалення тестових завдань;

6.7 надавати методичну допомогу координаторам залізниць, дирекцій та галузевих служб щодо роботи з системою багатoproфільного тестування;

6.8 співпрацювати з Харківським інститутом інформаційних технологій з питань покращення системи багатoproфільного тестування на залізничному транспорті України.

V. Заключні положення

1. Професійне тестування проводиться на базі програмно-технічного комплексу, розробленого Харківським інститутом інформаційних технологій.

2. Кожному працівнику залізничного транспорту, що відповідає за роботу з системою багатoproфільного тестування, надається індивідуальний диск з програмно-апаратним комплексом „Автоматизована система багатoproфільного тестування керівників середньої ланки та кадрів масових професій на залізничному транспорті (локальна версія)”, який захищено від несанкціонованого копіювання.

3. Навчання роботі з системою багатoproфільного тестування:

3.1 проводиться на базі залізниць;

3.2 координаторів залізниці, галузевих служб, дирекцій залізничних перевезень та працівників, що їх заміщують під час відсутності, проводять фахівці Харківського інституту інформаційних технологій та Головного управління кадрової та соціальної політики;

3.3 працівників, що відповідають за проведення професійного тестування в структурних підрозділах залізниці, та працівників, що заміщують їх під час відсутності, проводять координатори залізниці, галузевих служб та дирекцій залізничних перевезень.

**Начальник Головного управління
кадрової та соціальної політики**

М.М.Головацький